

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра державного управління
документознавства та інформаційної діяльності

ISSN 2617-4650

<https://doi.org/10.31713/st3-420190>

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

збірник наукових праць
Випуск 3-4, 2019 р.

Рівне – 2019

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Антонова С. Є. Аналіз реалізації публічної житлової політики в місті Рівне	7
Сазонець І. Л., Вівсяник О. М. Наукова спадщина Анрі де Сен-Сімона на етапі становлення інституалізму як методологічного інструменту науки про державне управління	14
Зима І. Я. Теоретичні основи формування механізму державного управління охороною здоров'я та співпраці з міжнародними організаціями	25
Корбутяк В. І., Фесюк А. М. Підвищення якості надання інформаційно-адміністративних послуг в Малолюбашанській ОТГ	31
Мартинюк Г. Ф. Зарубіжний досвід організації підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців: проблеми імплементації в Україні	45
Обуховська Л. І. Розвиток процесу децентралізації в Україні та досвід реформи децентралізації в Польщі	53
Романенко О. Є., Сивий Р. П. Імплементація політики Європейського Союзу у сферу трансформації державної служби в Україні на основі електронного урядування	64
Тихончук Л. Х. Структурна модернізація суспільно-економічних відносин та небезпека ізоляціонізму в міжнародній економічній діяльності України	74
Фесянов П. О. Державне регулювання радіаційною безпекою в Україні: заходи щодо його вдосконалення	79
Цецик Я. П. Протидія силових структур Другої Речі Посполитої українським національним партіям на Волині напередодні другої світової війни	86
ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	
Андрійцьо-Рузаєва А. Ю., Задорожна Іванна Сутність стратегічної парадигми самоменеджменту	93
Антонюк О. Р. Роль професійних організацій у розвитку ринку послуг (на прикладі діяльності аудиторської палати України)	100

Зміст випуску

Валіулліна З. В. Зростання значення ІТ-корпорацій України в експорті послуг	109
Гессен А. Є., Приз О. В. Проблеми конкурентоспроможності експортного потенціалу України	116
Гладченко А. Ю. Потенціал впровадження європейського досвіду досягнення макроекономічної рівноваги в Україні	125
Джинджоян В. В. Реалізація принципів корпоративної соціальної відповідальності туристичних підприємств в контексті «Концепції реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року»	131
Сазонець О. М., Никончук В. М. Методи оцінки інтелектуального капіталу на різних рівнях економічної системи	142
Саленко А. С. Визначення напрямів розвитку високотехнологічного корпоративного підприємництва в Україні	148
Сардак С. Э., Радзиевская С. А. Идентификация локальных цивилизаций и их влияние на социально-экономическое развитие	155
Саричев В. І. Індикатори ефективності охорони здоров'я в умовах розвитку соціо-еколого-економічних систем	167

УДК 330.101

<https://doi.org/10.31713/st3-420198>

JEL D 02, F 23, H 10

Тихончук Л. Х.,

к.держ.упр.,

доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Національний університет водного господарства

та природокористування, м. Рівне

**СТРУКТУРНА МОДЕРНІЗАЦІЯ СУСПІЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ТА НЕБЕЗПЕКА
ІЗОЛЯЦІОНІЗМУ В МІЖНАРОДНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ**

Tykhonchuk L. H.,

PhD in Public Administration,

Associate Professor of International Economic

Relations Department

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

**STRUCTURAL MODERNIZATION OF SOCIO-ECONOMIC RELATIONS AND DANGEROUS
ISOLATION IN UKRAINE'S INTERNATIONAL ECONOMIC ACTIVITIES**

В статті доведено необхідність структурної модернізації суспільно-економічних відносин та небезпеки ізоляціонізму в міжнародній економічній діяльності України. Проаналізовано співпрацю України з міжнародними організаціями, визначено недостатній вплив України на прийняття рішень в цих організаціях. Запропоновано рівні модернізації суспільно-економічної системи

The necessity of structural modernization of socio-economic relations and danger of isolationism in the international economic activity of Ukraine is proved in the article. Cooperation of Ukraine with international organizations is analyzed, insufficient influence of Ukraine on decision making in these organizations is determined. The levels of modernization of the socio-economic system are proposed

Ключові слова: структурна, модернізація, ізоляціонізм, міжнародна, економічна, діяльність, міжнародні організації

Keywords: structural, modernization, isolationism, international, economic, activity, international organizations

Постановка проблеми. Пріоритетними теоретичних, так і практичних задач є напрямками досліджень системи державного дослідження методологічних підходів до регулювання міжнародної діяльності визначення пріоритетів державного України, що є значущими для вирішення як управління в системі глобальних інститутів,

розвиток системи регулювання міжнародної діяльності в середовищі глобальних інститутів, аналіз сучасного стану та вдосконалення механізмів державного регулювання міжнародної економічної діяльності, державне регулювання підтримки міжнародної економічної діяльності, розкриття потенціалу державно-інституційних механізмів регулювання міжнародних економічних конфліктів, учасниками та ініціаторами яких практично завжди є корпорації. Для гармонійної інтеграції України в міжнародну економічну діяльність, необхідно мати відповідність системи суспільно-економічних відносин, ментальності та інституційних систем кращим світовим зразкам.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В сучасних умовах все більшого значення набуває проблема ефективного використання переваг міжнародної діяльності в забезпеченні балансу між інтересами національних виробників і тенденціями розвитку світового ринку на основі інтеграційних інструментів торговельної політики. Цим проблемам присвячені роботи Гаркуши А., Алтухова І., Бавико О., Щербини Т., Матвеєнко В., Деркача Т., Оніщенко І. та ін. В той же час в сучасній науковій літературі основна увага приділяється правовим основам застосування окремих інструментів торгової політики в світовій практиці в цілому та економічній доцільності. Відповідність систем та інституцій аналізується значно меншою мірою..

Мета статті. Метою статті є дослідження структурної модернізації суспільно-економічних відносин та небезпеки ізоляціонізму в міжнародній економічній діяльності України. Важливою складовою структурної модернізації суспільно-економічних відносин є сучасні методи державного управління.

Виклад основного матеріалу. Ринкові

сили і принципи ринкової моделі стають загальноприйнятими в публічному управлінні. Публічне адміністрування більше схоже на «бізнес». Як і управління бізнесом, державне управління все частіше приділяє увагу ефективності, продуктивності, гнучкості, застосовуючи методи, використовувані головним чином в корпораціях. Іншим виміром зазначених процесів стає інтеграція органів державного управління в глобальну систему міжнародних інституцій яка забезпечує та координує більшість суспільно-економічних відносин. Глобалізація забезпечує більшу свободу вибору для низького рівня влади через революцію інформаційних технологій. Для залучення інвестицій або просування торгівлі органи влади безпосередньо працюють з іноземними урядами і міжнародними корпораціями і тим самим створюють більше робочих місць і стимулюють місцеву економіку. Дослідження імперативів механізму державного управління на сучасному етапі свідчить, що глобальні сили вимагають фундаментальних змін в соціальних, економічних, політичних і адміністративних системах у всіх країнах [1; 2].

Новітні системи державного управління допомагають деяким країнам мати набагато більше переваг, ніж іншим. Важливим виміром зазначених процесів стає інтеграція органів державного управління в глобальну систему міжнародних інституцій яка забезпечує та координує більшість суспільно-економічних відносин. Глобалізація забезпечує більшу свободу вибору для влади через революцію інформаційних технологій. Для залучення інвестицій або просування торгівлі органи влади безпосередньо працюють з іноземними урядами і великими корпораціями і тим самим створюють більше робочих місць і стимулюють місцеву економіку [2; 3].

Проблеми, які стоять на теперішній час перед Україною посилюються диспропорціями, які потрібно нівелювати засобами системи державного управління. До таких диспропорцій автори відносять наступні:

1. Фрагментація технологічного простору, що пов'язана з розривами в структурі ключових виробничих комплексів, насамперед, у проведенні інвестиційної продукції, озброєнь, високотехнологічної продукції. Надмірна технологічна неоднорідність приводить до дисбалансів в ефективності, які, у свою чергу, приводять до обмежень у доступі до ресурсів і створюють бар'єри виходу на ринок для тих виробництв, які не мають досить високі характеристики рентабельності. У результаті все більша частка попиту задовольняється за рахунок імпорту.

2. Надлишкова соціальна диференціація, яка є одним з яскравих проявів загальних структурних диспропорцій в економіці. Проблема полягає не в самій диференціації за рівнем заробітних плат, а в низькому базовому рівні заробітної плати. «Вимивання» найбільш кваліфікованих співробітників з видів діяльності з відстаючим рівнем оплати праці є суттєвим обмеженням. Воно ж заважає збільшенню залучення в трудову діяльність тієї частини працездатного населення, яка зайнята в тіньовому бізнесі.

3. Збільшення доходів населення дозволяє вирішувати завдання по подоланню неадекватної просторової диференціації економіки. Ліквідація міжрегіональних відмінностей вимагає аналізу міжрегіональних зв'язків, вибудовування стратегії розвитку окремих регіонів.

4. Не менш значимим обмеженням розвитку структурного характеру є той факт, що держава розпоршує ресурси на розв'язок ряду побічних завдань, прямо не

пов'язаних з її функціями [7].

Національна економіка інтегрується в міжнародну економічну діяльність, в тому числі і шляхом співпраці з міжнародними організаціями. Систематизуючи теоретичні підходи до механізмів державного регулювання в системі глобальних інститутів в сфері міжнародної діяльності, необхідно зазначити, що найбільш релевантними в контексті застосування інструментів з боку органів державної влади є наступні: по-перше, це продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО ООН) спеціалізована установа Організації Об'єднаних Націй, яка веде спрямовує зусилля на подолання голоду. По-друге, це міжнародна організація праці ООН (МОП ООН). МОП є міжнародною організацією, відповідальною за розробку та контроль за міжнародними трудовими стандартами. По-третє, Всесвітня продовольча програма ООН (МПП ООН). ВПП є похідною продовольчої допомоги системи Організації Об'єднаних Націй. Продовольча допомога є одним із багатьох інструментів, які можуть сприяти продовольчій безпеці, яка визначається як доступ всіх людей у будь-який час до їжі, необхідної для активного та здорового способу життя. По-четверте, це WIPO – глобальний форум з питань інтелектуальної власності, політики, інформації та співпраці. Є самофінансовим агентством Організації Об'єднаних Націй, що налічує 189 держав-членів. Місія цієї інституції полягає в тому, щоб керувати розвитком збалансованої та ефективної міжнародної системи інтелектуальної власності (ІВ), яка дає можливість інновацій та творчості на благо всіх [4; 5].

Однак, щоб стати повноправним членом світової спільноти як економічний партнер, необхідно не тільки інтегруватися з міжнародними організаціями, але й провести докорінну реконструкцію всієї системи економічних відносин всередині

країни. Так, професор В.П. Решетило в системі економічних відносин, що роботі «Економічна глобалізація і дозволить вбудувати Україну в світовий суперечності структурної політики держави» простір (таблиця).
пропонує наступні рівні трансформації

Таблиця

Структурні рівні модернізації: мета та ризики [7]

Рівень модернізації	Мета	Ризики
Наномодернізація	Зміна відношення індивіда до суспільства, покликання, обов'язків	Активний опір громадян, соціальні хвилювання й витрати на їхнє подолання
Мікромодернізація	Реформа усередині та міжфірмових відносин, корпоративного керування, відносин «підприємство – суспільство»	Зниження функціональної активності підприємств наслідками, що й впливають звідси: зниження доходів бюджету, падіння ролі держави як антикризового лідера
Мезомодернізація	Дефрагментація економічного простору, активізація й вирівнювання регіонального розвитку, забезпечення галузевої консолідації, удосконалення інституціональних систем	Порушення ієрархії влади
Макромодернізація	Утворення повномасштабної багатоукладної економіки із прискореним розвитком вищих технологічних укладів, підвищення транспарентності й однорідності економічного простору	Захоплення імітаційною стороною модернізації
Мегамодернізація	Визначення й реалізація місії України у світовому співтоваристві	Небезпека ізоляціонізму

Аналізуючи стан функціонування механізмів державного регулювання міжнародної діяльності в Україні слід зазначити, що хоча Україна є членом більшості міжнародних організацій, які функціонують в сфері наднаціональної координації торгової політики, діяльність державних представників і сам характер взаємодії носять досить формальний характер [5; 6].

Зокрема, в рамках Світової організації торгівлі державне лобіювання інтересів знаходиться на низькому рівні, що підтверджується по-перше, митними ставками, які не є пропорційними. Це є загрозою економічної ізоляції. Багато

комітетів в рамках Світової організації торгівлі не представлені українськими лобістами. Іншим виміром недостатньої ефективності державних механізмів економічного регулювання України на основі міжнародних організацій є декларативний характер відносин та досить слабка інтегрованість українських підприємств в міжнародні спілки, асоціації та інші інституції. Активна робота урядів країн у керівних структурах провідних інституцій світу є за думкою Сазонця І.Л. однією із складових глобальної рівноваги [6].

Висновки. Україні потрібна структурна модернізація економіки та суспільства. Це важливий чинник міжнародної економічної

інтеграції. Досить слабко організовано міждержавне співробітництво України в сфері регіональної торгової інтеграції, та двостороннього співробітництва. Це, по суті, є ознакою економічної ізоляції. Формально двостороннє співробітництво України в торговій сфері представлено досить ефективно, проте як свідчать статистичні

дані, українські підприємства зосередженні в основній своїй масі на країни Європейського Союзу та країни СНД. Залишаються осторонь країни Близького Сходу та Африканський регіон, що говорить про недостатню результативність державних механізмів економічної дипломатії України з зазначеними регіонами.

Список використаних джерел

1. Тихончук Л. Х. Інституційно-економічні засади державного регулювання міжнародної діяльності корпорацій. Рівне, 2018. 308 с.
2. Сазонець І. Л., Тихончук Л. Х. Формування та реалізація загальних принципів комерційної дипломатії на основі діяльності організацій системи ООН. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*. 2016. Вип. 19. С. 51–63.
3. Сазонець І. Л., Тихончук Л. Х. Виміри комерційної дипломатії та економічної політики в регіональних інтеграційних відносинах. *Актуальні проблеми державного управління* : зб. наук. праць ОРІДУ НАДУ при Президентові України. 2017. № 1(69). С. 104–110.
4. Сазонець І. Л., Тихончук Л. Х. Діяльність глобальних корпорацій та корпоративних альянсів у регулюванні сучасної економіки. *Актуальні проблеми державного управління* : зб. наук. праць ОРІДУ НАДУ при Президентові України. 2017. № 2(70). С. 102–112.
5. Сазонець І. Л., Тихончук Л. Х. Комерційна дипломатія в умовах торговельних війн ТНК та розвитку національних економік. *Актуальні проблеми державного управління* : зб. наук. праць ОРІДУ НАДУ при Президентові України. 2017. № 4(72). С. 83–90.
6. Сазонець І. Л., Гладченко А. Ю., Гессен А. Є. Соціально-економічні детермінанти глобальної рівноваги. Рівне : Волинські обереги, 2016. 352 с.
7. Решетіло В. П., Островський І. А. Економічна глобалізація і суперечності структурної політики держави. *Ефективна економіка*. 2016. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5055> (дата звернення: 10.10.2019).

References

1. Tykhonchuk L. Kh. Instytutsiino-ekonomichni zasady derzhavnoho rehuliuвання mizhnarodnoi diialnosti korporatsii. Rivne, 2018. 308 s.
2. Sazonets I. L., Tykhonchuk L. Kh. Formuvannya ta realizatsiia zahalnykh pryntsyypiv komertsiinoi dyplomatii na osnovi diialnosti orhanizatsii systemy OON. *Teoretychni ta prykladni pytannia derzhavotvorennia*. 2016. Vyp. 19. S. 51–63.
3. Sazonets I. L., Tykhonchuk L. Kh. Vymiry komertsiinoi dyplomatii ta ekonomichnoi polityky v rehionalnykh intehratsiinykh vidnosynakh. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia* : zb. nauk. prats ORIDU NADU pry Prezydentovi Ukrainy. 2017. № 1(69). S. 104–110.
4. Sazonets I. L., Tykhonchuk L. Kh. Diialnist hlobalnykh korporatsii ta korporatyvnykh aliantsiv u rehuliuванні suchasnoi ekonomiky. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia* : zb. nauk. prats ORIDU NADU pry Prezydentovi Ukrainy. 2017. № 2(70). S. 102–112.
5. Sazonets I. L., Tykhonchuk L. Kh. Komertsiina dyplomatiia v umovakh torhovelnykh viin TNK ta rozvytku natsionalnykh ekonomik. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia* : zb. nauk. prats ORIDU NADU pry Prezydentovi Ukrainy. 2017. № 4(72). S. 83–90.
6. Sazonets I. L., Hladchenko A. Yu., Hessen A. Ye. Sotsialno-ekonomichni determinanty hlobalnoi rivnovahy. Rivne : Volynski oberehy, 2016. 352 s.
7. Reshetilo V. P., Ostrovskiy I. A. Ekonomichna hlobalizatsiia i superechnosti strukturnoi polityky derzhavy. *Efektivna ekonomika*. 2016. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5055> (data zvernennia: 10.10.2019).